

ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ ВИБОРЧОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ

Семке Н.М.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Одна із основних ознак забезпечення гендерної рівності – залученість жінок на рівні з чоловіками у сферу політики. Досягнення гендерної рівності залишалося проблемою в усі 26 років незалежності України. Це особливо помітно на рівні виборчих органів. Виборчі системи змінюються, однак представництво жінок залишається на низькому рівні. У Верховній Раді України 8-го скликання інтереси 55 % жінок-виборців (які фактично взяли участь у виборах) представляють лише 50 жінок, що пройшли до парламенту. Вперше за всю історію представництво жінок складає 11,87 %.

Вибори до Верховної Ради 8-го скликання (26 жовтня 2014 р.) мали певні особливості, які мають значення для визначення політичної волі до забезпечення рівних прав і можливостей для жінок і чоловіків, зокрема гендерне квотування, тобто паритетне представництво жінок і чоловіків у виборчих списках політичних партій. В Законі України «Про політичні партії в Україні» визначено, що жіноче представництво у списку загальнонаціональної партії має бути не менше 30 %, але фактично у списках 20 із 29 зареєстрованих партій, поданих до ЦВК, кількість жінок була менша від передбаченої законом.

Загалом серед кандидатів у народні депутати України на позачергових виборах до Верховної Ради України в одномандатних округах чоловіків було 2766, а жінок лише 445 (орієнтовне співвідношення – 6:1). З них партіями було висунуто по мажоритарних округах 1117 чоловіків та 158 жінок (співвідношення – 7:1). В Україні є виборчі округи, в яких не представлено жодної жінки-кандидата.

Громадська мережа ОПОРА, проаналізувавши діяльність депутатів жіночої і чоловічої статі станом на 17 січня 2015 року, дійшла висновку, що депутатки в два рази частіше долучались до законотворчої діяльності, аніж чоловіки. Так, в середньому одна жінка була авторкою чи співавторкою законопроектів у 15 випадках, в той час, як чоловік - в 7. Так само більше у жінок і виступів (3,24 в середньому на одну депутатку проти 2,51 виступи у депутата-чоловіка). Наведені факти свідчать про високу ефективність законотворчої роботи жінок депутатів.